

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

KDB 2233
VDR NR. 016.F6Z

NVE200102787-10
S.beh.: 1 KTV21 ANH
22.02.2002
Arkivkode: 911-S11.1
Sek.kode: 016.Z
TE dato/sign.: 22.02.02 ANH

Deres ref

Vår ref
OED 97/01236 EV ML

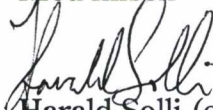
Dato
21 FEB 2002

Øst-Telemarkens Brukseierforening. Tillatelse til å bygge ny reguleringsdam for Tinnsjøen i Notodden kommune.

- ././. Vedlagt oversendes kopi av konsesjonsdokumentet for ovennevnte tillatelse,
- ././. samt 3 kopier av Olje- og energidepartementets brev av i dag til Øst-Telemarkens Brukseierforening.

NVE gis myndighet til å godkjenne planer i medhold av vilkårenes post 4 i tillatelsen etter vannressursloven.

Med hilsen

Harald Solli (e.f.)
avdelingsdirektør

Marianne Lindholm
Marianne Lindholm
førstekonsulent

**Tillatelse for
Øst-Telemarkens Brukseierforening
til å bygge ny reguleringsdam for Tinnsjøen
i Notodden kommune, Telemark**

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 14. september 2001)

Ved kongelig resolusjon av 14. september 2001 er bestemt:

"I medhold av lov om vassdrag og grunnvann av 24.11.00 nr. 82 § 8, jf. § 25, gis Øst-Telemarkens Brukseierforening tillatelse til å bygge reguleringsdam i Tinnsjø i Notodden kommune på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 14. september 2001."

**Vilkår for tillatelse for
Øst-Telemarkens Brukseierforening
til å bygge ny reguleringsdam for Tinnsjøen
i Notodden kommune, Telemark**

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 14. september 2001)

1

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen 5 år fra konsesjonens dato og fullføres innen ytterligere 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen. I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen på kr 1 000,-.

2

(Fiskepassasje)

Konsesjonær plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN) å etablere en fiskepassasje gjennom eller forbi dammen.

3

(Konsesjonærs ansvar ved anlegg m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

(Automatisk fredete kulturminner og skipsfunn)

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredingen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4. Tilsvarende må forholdet til skipsfunn være avklart etter kulturminnelovens § 14.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4. Tilsvarende må forholdet til skipsfunn være avklart etter kulturminnelovens § 14.

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utilgjengelige.

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Øst-Telemarkens Brukseierforening
Heddalsvegen 11
3670 Notodden

Deres ref

Vår ref
OED 97/01236 EV ML

Dato

21 FEB 2002

Tillatelse til å bygge ny reguleringsdam for Tinnsjøen i Notodden kommune.

./ Med henvisning til departementets brev av 18.09. d.å., oversendes vedlagt kopi av konsesjonsdokumentet for ovennevnte tillatelse.

Departementet skal meddele følgende hva angår konsesjonsvilkårene:

Arbeidet må påbegynnes innen 5 år fra konsesjonstidspunktet, og fullføres innen en frist av ytterligere 5 år, jf post 1.

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse fra Direktoratet for naturforvaltning å etablere en fiskepassasje gjennom eller forbi dammen, jf post 2.

I den utstrekning planer ikke allerede er sendt til NVE for godkjenning, ber en om at dette snarest blir gjort, jf post 4.

Vilkåret i post 6 (Automatisk fredete kulturminner og skipsfunn) bes iaktatt.

Méd hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjossjef

Harald Solli
avdelingsdirektør

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

NVE 200/02787 - 9
S.beh.: KT 1 KTV 2 1 ANH
20 .09. 2001
Arkivkode: 911-511.1
Sek.kode: 016, 2
Utskrift/sign.: te 21.09.01 ANH

Deres ref

Vår ref
OED 97/01236 EV MLDato
18 SEPT 2001**Øst-Telemarkens brukseierforening - ny reguleringsdam for Tinnsjøen i
Notodden kommune**

Ved kongelig resolusjon av 14. september 2001 er bestemt:

"I medhold av lov om vassdrag og grunnvann av 24.11.00 nr. 82 § 8, jf. § 25, gis Øst-Telemarkens Brukseierforening tillatelse til å bygge reguleringsdam i Tinnsjø i Notodden kommune på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 14. september 2001."

./.

Vedlagt oversendes kongelig resolusjon av 14. september 2001.

Departementet kommer nærmere tilbake til konsesjonsvilkårene når konsesjonen foreligger trykket.

Med hilsen

Harald Solli (e.f.)
avdelingsdirektør

Marianne Lindholm
Marianne Lindholm
førstekonsulent

Veien østover eksisterer, men strammes noe opp. Dette er eneste adkomstvei til fast bosetting på østsida av damstedet. Det drives aktivt hobbyfiske i området, og vist bilparkering er en opprydding av eksisterende parkeringspraksis. Vist bussparkering er relatert til framtidige ideer til jernbane- og fergedrift. Denne kan evt. utgå til behov melder seg. Parkeringsareal er forutsatt med enkel opparbeiding, primært grus og evt. nødvendig kantmarkering med gamle tømmerstiver.

Småbåthavn og fylling ned mot strandsonen i nordøst (slik vist på hovedoversiktsplan fra Norconsult) er ikke lenger aktuell. Det er i stedet ønsket slipp som vist på illustrasjonsplan fra Ark. Finn Christiansen.

Riksantikvarens vurdering

Riksantikvaren kan akseptere tiltaket slik det ble framlagt på møtet 05.07.01 og framgår av illustrasjonsplan av 03.07.01 fra Ark. Finn Christiansen. Som følge av dette kan Riksantikvaren anbefale konsesjon for tiltaket forutsatt at denne knyttes til vist damplassering og damhøyde samt veiføring og terrengarrondering øst for damstedet.

Riksantikvaren kan akseptere at den gamle dammen rives, men vil anmode om at brohodene integreres i det framtidige anlegget som historiefortellende elementer. Vi ber om at også dette knyttes til konsesjonsvilkårene.

Vi vil for øvrig be om at eldre garasjebygg ved den eldre dammens østre avslutning får stå som historiefortellende element. Det utgjør en del av det lille bygningsmiljøet knyttet til den gamle dammen, og byggets plassering skulle legge vel til rette for ny bruk. Vi vil også foreslå at vist bussparkering avventes opparbeidet til bruken aktualiseres."

Kommunal- og regionaldepartementet har ingen merknader til NVEs innstilling.

Departementets bemerkninger:

a) Innledning

Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) søkte 23.03.99 om tillatelse til å bygge ny reguleringsdam basert på to alternativer for Tinnsjøen i Notodden kommune. Utbygging etter alternativ 2 omfatter også etablering av et kraftverk i dammen. ØTB består av kraftverkseiere i østre del av Skiensvassdraget og har ansvar for Tinnsjøen og overliggende magasiner. Tidligere Skiensfjordens kommunale kraftselskap Energi AS (SKK Energi AS), nå Skagerak Kraft AS, står som søker for kraftverksdelen.

Den eksisterende dammen, ferdigstilt i 1907, tilfredsstiller ikke kravene til sikkerhet i forskrift om sikkerhet og tilsyn med vassdragsanlegg. NVE påla på bakgrunn av dette ØTB i brev av 08.09.94 å bygge ny dam samt at byggearbeidene skulle påbegynnes

senest i 1996. Denne fristen er forlenget i påvente av behandlingen av konsesjonssaken. Nåværende regulering er på 4 meter.

b) Søknaden

Det er inngitt søknad med to alternativer hvor alternativ 1 innebærer at ny dam uten kraftstasjon plasseres 20 meter ovenfor nåværende dam. Ved alternativ 2 vil ny reguleringsdam plasseres ca. 2 km nedenfor eksisterende dam, og det vil bygges et kraftverksaggregat inn i damkroppen. ØTB opplyser at dersom søknaden etter alternativ 2 ikke imøtekommes, eller at forutsetningene for dette alternativet endres vesentlig under konsesjonsbehandlingen, søker ØTB om utbygging etter alternativ 1.

Ulemper ved alternativ 1 er at gyteområdene i utløpet av Tinnsjøen kan bli redusert samt at anleggsarbeidene vil foregå i det foreslått fredete kulturminneområdet hvor Rjukanbanen og Tinnosbanen møtes. Videre vil den nåværende dammen, som anses å være et kulturminne, fjernes.

Utbygging etter alternativ 2 vil innebære at vassdragsavsnittet nedenfor nåværende dam vil endre karakter fra rennende elv til stilleflytende elv. Dette vil ha uheldig innvirkning på fisket og fiskeproduksjonen i elven. Denne strekningen har også andre kvaliteter for friluftslivet slik som urørthet og tilgjengelighet, og benyttes i stor grad som rekreasjonsområde.

Alternativet vil også medføre neddemming av 136 dekar hvilket rammer tre bolighus og tre hytter. Jernbanesporet som er foreslått fredet må heves over en strekning på 1200 meter.

Idet alternativ 2 inkluderer kraftproduksjon, har planene for dambygging vært gjenstand for Samlet Plan behandling. Miljøverndepartementet har utfra sakens spesielle karakter unntatt prosjektet fra Samlet Plan slik at det ble åpnet for konsesjonsbehandling.

Etter høringsrunden av søknaden har ØTB endret sin prioritering av alternativene og velger nå alternativ 1. Begrunnelsen for dette bygger på nye teknisk/økonomiske og sikkerhetsmessige vurderinger. NVE anbefaler at det gis tillatelse etter alternativ 1.

c) Høringsinstansene

Miljøverndepartementet anbefaler at det gis konsesjon til å bygge ny dam etter alternativ 1 på de betingelser Riksantikvaren stiller. Riksantikvaren vil kunne akseptere utbygging etter alternativ 1 dersom dammen plasseres umiddelbart oppstrøms den gamle dammen som rives. Videre anmodes om at brohoder integreres i framtidig anlegg samt at eldre garasjebygg beholdes. Notodden kommune anbefaler at Tinnosdammen utbygges etter alternativ 2, forutsatt avbøtende tiltak og næringsfond. Velges alternativ 1 aksepteres omsøkt plassering dersom gyteplassene for storørret verken berøres under anleggsperioden eller av eventuelle endrede strømningsforhold som følge av ny dam. Telemark fylkeskommune går imot at det gis

konsesjon for alternativ 1 før damplassering er fastlagt på en forsvarlig måte og avklart i konsesjonsvilkårene.

d) Departementet vurdering

Eksisterende dam anses ikke å oppfylle de krav til sikkerhet som stilles i forskrift om sikkerhet og tilsyn med vassdragsanlegg og det er behov for et nytt damanlegg. De to alternativer som er utarbeidet medfører ulike typer konflikter. Alternativ 1 kommer hovedsakelig i konflikt med kulturmiljøet mens alternativ 2 vil få store konsekvenser for det særegne fiske- og rekreasjonsområdet nedenfor eksisterende dam.

NVE innstiller på alternativ 1, idet de sikkerhetsmessige fordelene med alternativ 2 ikke veier opp de store miljømessige skader og ulemper dette alternativet vil medføre. Alternativ 1 er fullt ut akseptabelt sikkerhetsmessig og er også prioritert av søker. Under den departementale høringsrunden fremkom at Miljøverndepartementet og Riksantikvaren finner å kunne akseptere alternativ 1 slik tiltaket ble presentert på møte mellom Riksantikvaren og søker. Telemark fylkeskommune går imot at det gis konsesjon for alternativ 1 før damplassering er fastlagt og avklart i konsesjonsvilkårene.

Departementet forutsetter at den nye dammen skal plasseres umiddelbart oppstrøms den gamle dammen. For øvrig anser departementet at et samarbeid om detaljplanleggingen mellom kommunen, kulturminnemyndighetene, ØTB og NVE vil sørge for beste mulige utforming av dammen, jf post 4 i utkast til vilkår for tillatelsen. Notodden kommune anbefaler primært en utbygging på bakgrunn av alternativ 2, men kan akseptere utbygging etter alternativ 1 dersom gyteplassen for storørreten ikke berøres. Mulighetene for at en fisketrapp vil kunne avbøte ulemper ved alternativ 1 er ifølge fylkesmannen i Telemark svært gode. ØTB vil vurdere bygging av fisketrapp og vil i den videre detaljplanleggingen av dammen gjøre nødvendige forberedelser for dette. Departementet viser for øvrig til at post 2 i utkast til vilkår gir hjemmel for pålegg om fiskepassasje.

Olje- og energidepartementet er på bakgrunn av ovennevnte av den oppfatning at fordelene og nytten av tiltaket etter alternativ 1, i motsetning til alternativ 2, er større enn skaden for offentlige og allmenne interesser, slik at kravet i vannressurslovens § 8 jf. § 25 er tilfredsstilt. Departementet anbefaler at ØTB får tillatelse til bygging av dam etter alternativ 1 i det vesentlige på de vilkår som er foreslått av NVE.

e) Departementets merknader til vilkårene

1. Byggefrister m.v. (post 1)

Idet sikkerhetspålegg har gjort det nødvendig å bygge ny dam forutsettes at tiltakshaver igangsetter bygging så snart dette lar seg gjøre.

2. Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v (post 4)

Detaljplanleggingen skal skje i samarbeid mellom kommunen, kulturminnemyndighetene, ØTB og NVE. I tråd med illustrasjonsplan utformet av søker plasseres dammen umiddelbart oppstrøms den gamle dammen som rives. Videre integreres brohoder i nytt anlegg og eldre garasjebygg får stå som historiefortellende element. Departementet viser til at Riksantikvaren har foreslått at vist bussparkering avventes opparbeidet til bruken aktualiseres.

3. *Automatisk fredete kulturminner (post 5)*

Etter anmodning fra Miljøverndepartementet foreslås overskriften endret til:

(Automatisk fredete kulturminner *og skipsfunn*)

Videre foreslås at følgende setning tilføyes etter vilkårets første og annet ledd:

Tilsvarende må forholdet til skipsfunn være avklart etter kulturminnelovens § 14.

Olje- og energidepartementet slutter seg forøvrig til NVEs merknader.

Olje- og energidepartementet

tilrår:

I medhold av lov om vassdrag og grunnvann av 24.11.00 nr. 82 § 8, jf. § 25, gis Øst-Telemarkens Brukseierforening tillatelse til å bygge reguleringsdam i Tinnsjø i Notodden kommune på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av2001

Statsministerens kontor
Bifalt ved
kongelige resolusjon
av 14. september 2001

Spørre E. Eide